

**Danske Malermestre, Per Vangekjær,
mundtlig beretning,
lørdag den 8. juni, Generalforsamling 2013,
Guldsalen, Svendborg.**

Mine damer og herrer, kære malermestre, kære gæster.
Velkommen til Danske Malermestres generalforsamling.
Velkommen til Svendborg.

Hvis man, som jeg, holder morgenavis og har mulighed for at lægge et års aviser i en stak på gulvet, bliver det pludselig meget synligt, at der er gået et år siden generalforsamlingen i Randers.

Men på jer kan det bestemt ikke ses! Året er forsvundet sporløst henover jeres ansigter...

Tager man så et hurtigt kig på det politiske liv, er den første indskydelse, at der jo heller ikke rigtig er sket noget. Bevares, Villy er ikke længere formand; det er Annette, der har formandskasketten i SF. Men Thorning og Margrethe er de samme som for et år siden.

Ikke voldsomt meget forandret. Selv de dårlige meningsmålinger er de samme som for et år siden. Ja de er endog endnu dårligere.

Omvendt vil regeringen sikkert påstå, at den haft travlt. At den har været i arbejdstøjet og haft gang i reformarbejdet. Og sammenlignet med den tidligere regering er jeg tilbøjelig til at give Helle og co. ret. De har faktisk haft reform-førertrøjerne på. Vi kan altid diskutere, om de har forandret nok, om reformerne grundlæggende har ført til de helt store ændringer af samfundet. Men noget har det ført med sig.

Jeg kan bare nævne en SU-reform, en reform af førtidspensionen, samt en uforståelig tilbagerulning af den tidligere regerings dagpengereform... Alene udløst af ren og skær vælgerfrygt.

Desværre har vi i tolvte time måttet vinke farvel til en hårdt tiltrængt reform af erhvervsuddannelserne: En reform, som ellers var udråbt til at skulle være regeringens store prestigeprojekt her til efteråret.

Men ligesom sidste år kunne regeringen ikke blive enige med arbejdsmarkedets parter. Et krav fra et samlet arbejdsmarked om, at elever på erhvervsskolerne blandt andet skulle have bestået afgangseksamen i dansk og matematik med minimum karakteren 02, var tilsyneladende uspiseligt for regeringen. Men hvad der helt præcist ligger til grund for sammenbruddet i forhandlingerne er ikke oplyst. Derfor kan vi blot konstatere, at regeringen er rendt ind i nye trepartsproblemer. Akkurat som sidste år ved denne tid, hvor regeringens trepartsdrøftelser om blandt andet et øget arbejdsudbud også led skibbrud.

Men det er dybt beklageligt, at det ikke lykkedes at få en reform i hus. Faktum er, at vores erhvervsuddannelser de sidste mange år er blevet ringere og ringere. Forklaringerne på den deroute er flere.

Der har politisk været en tyrkertro på, at vi skulle satse på kloge hoveder; være et videnssamfund, der "eksporterede det hårde og beskidte arbejde" til andre. Derfor er gymnasierne blevet favoriseret økonomisk, mens erhvervsskolerne langsomt er blevet et sted for alle dem, man ellers ikke har vidst, hvad man skulle stille op med: En skraldespand fristes jeg til at sige.

Næsten ondt værre gør så det det politiske ønske om, at mere end 90 procent af en ungdomsårgang skal have en uddannelse – evner eller ej. Dette utopiske ønske har spændt ben for, at erhvervsuddannelserne har kunnet stille krav til de unge. Og

det har desværre ført til, at de unge på erhvervsuddannelserne er mødt op med stor forskel i score på motivationsskalaen.

Unge med stor lyst til at blive håndværkere i klasse med andre, der ikke har vidst, hvad de ville, plus nogle med en klar viden om, hvad de ville – og det var absolut ikke en erhvervsuddannelse.

Opskriften på en halvdårlig uddannelse for alle.

Og tallene taler deres tydelige sprog. For få år siden valgte omkring 30 procent af en ungdomsårgang en erhvervsuddannelse; i dag er det knap 20 procent. Et fald på 30 procent. Oveni kan man så lægge 10 procent af alle dem, der ikke tidligere fik en uddannelse, men som nu bliver placeret på erhvervsuddannelserne. Ikke sært at frafaldet er vokset markant gennem årene.

Regeringen fastholder, at der kommer en reform af erhvervsuddannelserne til efteråret. Det eneste, vi nu kan gøre, er, at krydse fingre for, at den tager fat der, hvor der er problemer; at der bliver tale om en rigtig reform og ikke bare lapperier.

Den strandede reform af erhvervsuddannelserne skulle have set – og reformeret – indholdet af uddannelserne. Men reformen var en del af en større plan; nemlig den politiske aftale

”Bedre Erhvervsuddannelser og styrket uddannelsesgaranti” fra november sidste år.

Og i den aftale ligger, at uddannelsen af skolepraktikanter ikke længere skal ske på alle tekniske skoler. Fra august i år vil der blive oprettet en række praktikcentre. Centrene er skoler, som allerede nu udbyder den enkelte uddannelses hovedforløb. Disse praktikcentre får ansvaret for skp-eleverne med alt, hvad det indebærer af skolepraktik, delpraktik-aftaler og korte uddannelsesaftaler.

Samlingen i praktikcentre betyder en større ensartethed i uddannelsen af skolepraktikeleverne og er alt andet lige en højnelse af den uddannelse, der er nødvendig, når nu krisen fortsat betyder, at ikke alle har mulighed for at tage en lærling ind i virksomheden.

Et andet, helt afgørende problem, nemlig at danske unge i gennemsnit er 22 år, når de begynder på en erhvervsuddannelse mod blot 15 år i eksempelvis Østrig, er det mere usikkert, om en reform ville hjælpe på. Her er det nok i højere grad en mentalitetsændring, der er påkrævet. Generelt kommer danske unge nemlig alt for sent i gang med en uddannelse – ikke mindst fordi holdningen: Uh, vi har haft det så hårdt, nu skal vi have et sabbatår, er fremherskende.

Og at vi har et problem med uddannelse i Danmark, fik alle vist set i tv-programmet; 9Z mod Kina, der blev vist på DR1 her i foråret. Det var ikke opløftende!

Vi bryster os af at have verdens dyreste folkeskole målt per elev. Det kunne jeg sådan set leve med, hvis vi i samme moment kunne sige, at vi også havde verdens bedste folkeskole. Men udsendelserne – og det faktum, at erhvervsuddannelser modtager en del elever, der reelt hverken kan læse, skrive eller regne efter ti års skolegang – vidner desværre om det modsatte.

Men mindst ligeså interessant, når talen falder på regeringen og reformer, er, om vi selv er parate til reformer. Tør vi selv lave om i virksomhederne? Eller lader vi stå til, fordi det, vi kender, trods alt er det, vi er mest trygge ved?

Vi giver ondt af os, når vi bliver udsat for konkurrence fra østeuropæiske håndværkere og stiller krav om lovindgreb og politiaktioner og jubler i det stille, når fagforeningen laver blokader.

Men stiller vi spørgsmålet: Er vi – selv når konkurrencen foregår på lige vilkår – konkurrencedygtige?

Hvordan er det lige med arbejdstiden? Arbejder svendene de timer, vi betaler for? Arbejder de aktivt 37 timer om ugen. Eller er vi heldige, hvis vi får arbejde for 30 timer om ugen? Hvor mange af jer i salen har her på det seneste sat jer ned sammen med jeres ansatte og gennemgået ansættelsespapirerne? Afsnittet om arbejdstid?

Eller rygning; hvor mange rygepauser har jeres svende ifølge deres kontrakt? Og hvor mange holder de? Jeg kan sige det sådan, at hvis jeg var ryger og selv skulle betale for alle de rygepauser, jeg kan konstatere, der bliver holdt rundt omkring på byggepladserne, ja så ville jeg slet ikke have råd til at ryge!

For slet ikke at tale om mobiltelefoner... Hvordan er det overhovedet muligt at rulle en væg og tale i telefon samtidig? Eller arbejde med både girafsliberen og mobiltelefon? Jeg ved, det er kontroversielt, men skal vi have et forbud mod mobiltelefoner i arbejdstiden ind i overenskomsten?

Vores evne til at konkurrere handler om meget mere end østeuropæiske håndværkere, der arbejder uden overenskomst. Arbejdstid, rygning eller mobiltelefon er alt sammen med til at sætte vores konkurrenceevne under pres. Mens kampen mod østeuropæerne kan synes som en kamp mod vindmøller, har vi redskaberne til at gøre op med den almindelige slendrian, der breder sig.

Akkorden og den nye, reducerede prisliste er værktøjerne, der skal til for at øge produktiviteten. Hvorfor er der så få af os, der tør tage disse værktøjer i brug? Hvorfor bliver vi ved med at hænge fast i en timeløn, der oveni købet er mange gange for høj i forhold til, hvad vi får ud af det?

Jeg bliver stærkt provokeret, når medarbejderne fortæller, at de skam møder klokken 07.00 hver morgen, men at de altså også lige skal nå at drikke en kop kaffe, inden de går i gang.

”Det forstår du godt, ikke mester?”

Hvis man har 20 mand beskæftiget og ganger det hele op, så giver det ti timer – alene på morgenkaffe. Med andre ord ti timer ud af produktionen. Og gang det så op med en timeløn på 320,- kroner ...

Det er 3.200,- kroner om dagen... Eller 16.000,- kroner om ugen.

Hvis I ikke allerede selv har regnet det ud, bliver det omkring 800.000,- kroner om året. Lige ud af vinduet... Det er slet ikke til at holde ud at tænke på!

Vi vil gerne hævde, at vores pris afspejler kvaliteten. Underforstået at vores svende leverer et stykke arbejde, der ligger et pænt stykke over det, man får fra de udenlandske "klamphuggere".

Men er det nu rigtigt? Er de alle sammen klamphuggere, og er alle vores svende medaljemalere? Selvfølgelig ikke; sandheden ligger et sted midt imellem. Men vi skal nok vænne os til, at kvalitet i dag er en selvfølge for kunderne. Hvorfor outhovedet ringe efter en maler, hvis han ikke kan male?

At lægge sig til rette på den lyserøde sky og tro, at alt er godt, hvis bare vi leverer et stykke kvalitetsarbejde, er ganske enkelt farligt. Alle – vi og vores kunder – går målrettet efter den rigtige pris. Ingen vil betale for meget – heller ikke for et stykke kvalitetsarbejde. Derfor er det vigtigt, at vi også sikrer os, at vi er konkurrencedygtige på vores priser.

Jeg tror, de udenlandske håndværkere er kommet for at blive. Det vil være naivt at sige noget andet. Men selv under ordnede forhold er de billigere end os. Og skal vi ikke sætte os selv helt uden for døren, er det vigtigt, at vi ikke er markant dyrere; der kan akkorden og prislisten hjælpe os. Det giver os nemlig en markant forøgelse i produktiviteten i virksomhederne.

At vi selv har et stort medansvar, for hvordan det går i vores virksomheder, er ikke det samme som at sige, at vi ikke fortsat

har fokus på den ulige konkurrence fra den ulovlige østeuropæiske arbejdskraft. Det har vi, og vi vil fortsat presse politikerne for en holdbar løsning.

I den forbindelse vil jeg også gerne rose Københavns Kommune for beslutningen om en øget indsats mod social dumping, når der bygges i kommunen. Ved fremtidige byggerier i København vil kommunen kræve øget dokumentation fra leverandører og underleverandører for at komme den illegale arbejdskraft til livs. Våbnene i kampen hedder blandt andet bøder og øget kontrolindsats.

Ros skal der også lyde til regeringen, der lyttede til de mange gode råd – fra blandt andre Danske Malermestre – og valgte at genindføre håndværkerfradraget.

Da det i sin tid blev indført, var en af begrundelserne, at det skulle gøre sort arbejde hvidt – og det virkede! Fra vores konjunkturundersøgelser har vi kunne dokumentere, at håndværkerfradraget stort set eliminerede kundernes interesse for sort arbejde.

Vi kunne godt have ønsket os, at partierne på Christiansborg havde lyttet endnu mere til os, og givet os et håndværkerfradrag efter svensk model med en beløbsgrænse på 50.000,- kr. Men vi må glæde os over, at der trods alt blev lyttet til den sunde fornuft. Og vi kan ydermere glæde os over, at ordningen er blevet udvidet til også at gælde sommerhuse og fritidsboliger.

Men at håndværkerfradraget blev indført i forbindelse med en vækstpakke, hvor en lempelse af afgiften på øl og sodavand blev udlagt som et afgørende ”boost” af Danmarks økonomi, siger desværre noget om ambitionsniveauet på Borgen.

Efter min bedste overbevisning har planen ikke gjort det helt store for at ruste Danmark og dansk økonomi – hverken nu eller til fremtiden. Vi står fortsat over for store udfordringer.

Vores høje skattetryk presser lønniveauet i vejret, vores høje kontanthjælp gør det ikke attraktivt at arbejde og vores generelle effektivitet er for lille.

En ting, der også kan undre, er, at regeringen ved årets begyndelse valgte at skære praktikpladspræmien ned fra 70.000,- kr. og til 32.000,- kr. Mange fag og brancher ligger fortsat underdrejet som følge af krisen – og den lavere præmie er ikke just den direkte vej til de lærepladser, som der er så stor mangel på.

Og når man samtidig sætter begrænsning på og kun vil udbetale præmien til lærlinge under 25 år, gør det ikke sagen meget bedre.

Men manglen på praktikpladser hænger jo for en stor dels vedkommende også sammen med mangel på arbejde. Og her kunne en oplagt løsning være, at det offentlige begyndte at udbyde opgaverne i fagentreprise. På den måde ville landets mange små og mellemstore virksomheder have en reel mulighed for at byde ind.

Godt hjulpet på vej af håndværkerforeningen i Aarhus har kommunen her fået øjnene op for, at der faktisk venter en gevinst ved fagentreprise. Mange sparede penge, flere skatteindtægter, mere lokal beskæftigelse – og flere lærepladser. Alt sammen ifølge kommunen.

Heldigvis lader det til, at flere kommuner er ved at få øje på de mange fordele, der ligger og venter, når de sender opgaverne ud i fagentreprise. Maribo Kommune har meldt ud, at kommunen fremover vil benytte fagentreprise, ligesom Københavns og Hørsholm Kommune er langt inde i overvejelserne om samme udbudsmetode.

Og i Varde har en lokal malermester fået gang i en debat med kommunen omkring fagentreprise. Blot for at nævne, at der

kan komme noget positivt ud af at gå i dialog med politikerne og de lokale embedsmænd.

På sin plads til en generalforsamling må det også være at kunne komme med lidt ros – ikke mindst til os selv. Selv om de sidste par år har været økonomisk hård kost, kan vi konstatere, at Danske Malermestre i forhold til så mange andre organisationer er kommet gennem krisen uden de helt store skrammer. Det betyder, at vi står stærkt, når tingene – forhåbentlig ikke for langt ude i fremtiden – vender.

Vi skal også huske at rose os selv og minde hinanden om, at vi pt. har verdens bedste maler. Jesper Guld vandt i London for to år siden og om godt tre uger drager Jacob Kofod til Leipzig for at forsvare titlen. Rollemodeller for malerfaget, som vi kan være stolte af!

På samme måde med Entré Malerkalk. Vi er på bare et år nået rigtig langt med vores eget kalkulationsprogram – og meget længere, end vi turde tro på. Jeg ville lyve, hvis jeg sagde, at jeg var superbruger; det er jeg så langt fra. Men jeg kender Entré Malerkalk, og de tilbagemeldinger jeg får fra dem, der bruger programmet, er meget positive.

Selvfølgelig er det noget nyt, noget andet end man er vant til. Men sådan er det jo også, hvis du køber en ny mobiltelefon. I begyndelsen bliver du småirriteret, fordi den opfører sig på en anden måde. Men efter et stykke tid forstår du ikke, hvordan du har kunnet leve med det gamle skrammel, som du havde før.

Og vi fortsætter med programmet; vi fortsætter med at optimere det og tilpasse det til brugernes ønsker og behov. Og jeg kan garantere, at det fortsat sker i et tempo, som vi ikke tidligere har været vant til.

Endelig skal det fremhæves, at en licens til Entré Malerkalk er gratis ligesom mulighed for en-til-en-undervisning heller ikke koster en krone.

Baggrunden for, at Danske Malermestre valgte at gå sammen med Håndværksdata om programmet Entré Malerkalk, er kendt af alle. Derfor bør det heller ikke komme bag på nogen, at vi nu har en klar økonomisk interesse i, at programmet bliver en succes.

Derfor har Danske Malermestres bestyrelse besluttet, at oprette vores eget beregnerkontor for på den måde at motivere andre til at bruge Entré Malerkalk. Tidshorisonten for Danske Malermestres Beregnerkontor kan jeg ikke sige noget klart om, men vanen tro vil vi arbejde hurtigt nu, hvor beslutningen er truffet.

Inden jeg nu overlader min beretning – den skriftlige såvel som den mundtlige – til jeres godkendelse, vil jeg takke min bestyrelse for endnu et godt år. Jeg synes, vi er et godt team, der alle som en arbejder for medlemmernes og Danske Malermestres bedste. Også en særlig tak til mine to næstformænd og vores direktør i Danske Malermestre.

Jeg vil også rette en stor tak til vores sekretariat på Bryggen i København såvel som på Asylvej i Aarhus for endnu et år. I arbejder målrettet for medlemmerne – og I gør det rigtig godt! Altid med medlemmernes interesse for øje.

Jeg vil også sende en stor tak til vores samarbejdspartnere: Håndværksrådet, Dansk Arbejdsgiverforening, Malerfagets faglige Fællesudvalg, Malerforbundet i Danmark og Arbejdsmiljøhuset – tak for endnu et godt år.

Med disse ord overlader jeg beretningerne til generalforsamlingen!